

שָׁמַם אָדָם בְּיוֹם הַבְּרָאָם, וְלֹא כְּתוּב וַיִּבְרָךְ אוֹתוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ אָדָם. שְׁאִפְלוֹ אָדָם לֹא נִקְרָא אֶלֶּא זְכַר וַנִּקְבָּה כְּאַחֵר.

רבי יהודה אָמַר, מִיּוֹם שֶׁנִּחְרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ לֹא נִמְצְאוֹת בְּרֻכּוֹת בְּעוֹלָם, וְהֵם אוֹבְדוֹת בְּכָל יוֹם, שְׁכַתוֹב (ישעיה נז) הַצְּדִיק אֲבָד. מַה אֲבָד? אֲבָד הַבְּרֻכּוֹת שֶׁהָיוּ שׁוֹרוֹת בּוֹ, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (משלי י) בְּרֻכּוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק, וְכַתוּב (ירמיה ז) אֲבָדָה הָאֱמוּנָה. כְּמוֹ זֶה כְּתוּב וַיִּבְרָךְ אֹתָם, וְכַתוּב וַיִּבְרָךְ אֹתָם אֱלֹהִים. מִשׁ"ת הַתִּיּוֹחֶסוּ כָּל דּוֹרוֹת הָעוֹלָם וְכָל אוֹתָם צְדִיקֵי אָמֶת שֶׁהָיוּ בְּעוֹלָם.

אָמַר רבי יוֹסֵי, הָאוֹתִיּוֹת הַאֲחֵרוֹנוֹת הִלְלוּ שֶׁהָיוּ בַּתּוֹרָה [לְהַמְצִיא] נִמְצְאוּ אַחֵר שֶׁעֵבֶר אָדָם עַל אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה כְּלָם [בְּסֵדֶר תְּשַׁר"ק. וְלָבֵן קָרָא לְאוֹתוֹ הֵבֵן שְׁהוּא כְּדַמּוֹתוֹ בְּצִלְמוֹ שׁ"ת, שֶׁהֵם קוּיִם הָאוֹתִיּוֹת]. וּבְכַתְּשׁוּבָתוֹ [וּבְכַתְּשׁוּקָתוֹ] לְפָנָיו רְבוּנוֹ אַחַז בְּשָׁנֵי אֵלֶּה, וַיִּמְאֵז חֲזָרוֹ הָאוֹתִיּוֹת לְמַפְרָע בְּסֵדֶר תְּשַׁר"ק.

וְלָבֵן קָרָא לְאוֹתוֹ בֶּן שְׁנֹלֵד לוֹ שֶׁהוּא בְּדַמּוֹתוֹ בְּצִלְמוֹ שׁ"ת, שֶׁהֵם סִיּוּם הָאוֹתִיּוֹת. וְלֹא נִתְקַנּוּ הָאוֹתִיּוֹת עַד שֶׁעָמְדוּ יִשְׂרָאֵל עַל הַר סִינַי, וְאָז חֲזָרוֹ הָאוֹתִיּוֹת עַל תְּקוּנָם בְּיוֹם שֶׁנִּבְרָאוּ שְׁמַיִם וָאָרֶץ, וְהַתְּבַסֵּם הָעוֹלָם וְעָמַד עַל קִיּוּמוֹ. רַבִּי אַבָּא אָמַר, בְּיוֹם שֶׁעֵבֶר אָדָם עַל מִצְוֹת רְבוּנוֹ, רָצוּ שְׁמַיִם וָאָרֶץ [לְהִתְקַר] לְהִעָקֵר מִמְּקוֹמָם. מַה הִטְעַם? מִשּׁוּם שֶׁהֵם לֹא עָמְדוּ רַק עַל הַבְּרִית, שְׁכַתוֹב (ירמיה לב) אִם לֹא בְּרִיתִי יוּמָם וְלִילָה חֻקוֹת שְׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שְׁמַתִּי. וְאָדָם עֵבֶר בְּרִית, שֶׁנֶּאֱמַר (הושע ו) וְהִמָּה כְּאָדָם עֵבֶר בְּרִית. וְאֵלְמָלָא שְׁגָלוּי לְפָנָי

אֶלֶּא בְּאֵתֵר דְּאִשְׁתַּכַּח דְּכַר וְנוֹקְבָא. דְּכַתִּיב וַיִּבְרָךְ אוֹתָם וַיִּקְרָא אֶת שְׁמָם אָדָם בְּיוֹם הַבְּרָאָם. וְלֹא כְּתוּב וַיִּבְרָךְ אוֹתוֹ וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ אָדָם. דְּאִפְּלוֹ אָדָם לֹא אִקְרִי אֶלֶּא דְּכַר וְנוֹקְבָא כַּחֲדָא.

רַבִּי יְהוּדָה אָמַר מִיּוֹמָא דְּאִתְחַרַב בֵּי מִקְדָּשָׁא בְּרַכָּאן לֹא אִשְׁתַּכַּחוּ בְּעִלְמָא וְאִתְאַבְּדוּ בְּכָל יוֹמָא. דְּכַתִּיב, (ישעיה נז) הַצְּדִיק אֲבָד. מָאֵי אֲבָד, אֲבָד בְּרַכָּאן דִּהְיוּ שְׁרִיין בֵּיהּ כְּמָה דְּכַתִּיב, (משלי י) בְּרֻכּוֹת לְרֹאשׁ צְדִיק. וְכַתִּיב, (ירמיה ז) אֲבָדָה הָאֱמוּנָה. כְּגוֹוְנָא דָּא כְּתִיב וַיִּבְרָךְ אוֹתָם וְכַתִּיב וַיִּבְרָךְ אוֹתָם אֱלֹהִים. מִשׁ"ת אִתִּיחֶסוּ כָּל דְּרֵי עִלְמָא וְכָל אַנּוּן צְדִיקֵי קִשׁוּט דִּהְיוּ בְּעִלְמָא.

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי אֵלִין אֲתוּוֹן בַּתְּרַאִין דִּהְיוּ בְּאוֹרֵייתָא (לְאִשְׁתַּכַּח) אִשְׁתַּכַּחוּ בַּתֵּר דְּעֵבֶר אָדָם עַל אֲתוּוֹן דְּאוֹרֵייתָא כְּלֵהוּ [בְּסֵדֶר תְּשַׁר"ק. וּבְגִין כִּךְ קָרָא לְהֵהוּא כְּרָא דְּאִיהוּ כְּדַמּוֹתוֹ (ד' טו' ע"א) בְּצִלְמוֹ שׁ"ת דְּאַנּוּן קִיּוּמָא דְּאֲתוּוֹן]. וּבְתִיּוּבְתִיָּה (ס"א וּבְתִיּוּבְתִיָּה) לְקַמֵּי מְאָרִיָּה אַחִיד בְּאֵלִין תְּרִין. וּמְכַדִּין אֲתַהֲדְרוּ אֲתוּוֹן לְמַפְרָע בְּסֵדֶר תְּשַׁר"ק.

וּבְגִין דָּא קָרָא לְהֵהוּא בְּרָא דְּאִתְלִיד לֵיהּ דְּאִיהוּ בְּדַמּוֹתוֹ כְּצִלְמוֹ שׁ"ת דְּאַנּוּן סִיּוּמָא דְּאֲתוּוֹן. וְלֹא אֲתַתְּקֵנוּ אֲתוּוֹן עַד דְּקִיּוּמוֹ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְּסִינַי. וּכְדִין אֲתַהֲדְרוּ אֲתוּוֹן עַל תְּקוּוּנֵיהוּ כִּיּוּמָא דְּאִתְבְּרִיאוּ שְׁמַיִם וָאָרֶץ. וְאִתְבַּסֵּם עִלְמָא וְקִיּוּמָא עַל קִיּוּמֵיהּ.

רַבִּי אַבָּא אָמַר יוּמָא דְּעֵבֶר אָדָם עַל פְּקוּדָא דְּמְאָרִיָּה, בְּעֵינֵין שְׁמַיִם וָאָרֶץ (לְאִתְנַפָּא) לְאִתְעַקְרָא מֵאֲתַרֵּיהוּ. מָאֵי טַעְמָא בְּגִין דְּאַנּוּן לֹא קִיּוּמוֹ אֶלֶּא עַל בְּרִית דְּכַתִּיב (ירמיה לב) אִם לֹא בְּרִיתִי יוּמָם וְלִילָה חֻקוֹת שְׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שְׁמַתִּי. וְאָדָם עֵבֶר בְּרִית שֶׁנֶּאֱמַר (הושע ו) וְהִמָּה